

Olje- og energidepartementet

Akersgata 59,
Postboks 8148 Dep,
0033 Oslo

Høring på EU-kommisjonens forslag til nettkoder

Det vises til høringsnotat "EU-kommisjonens forslag til nettkoder om nettilknytning for produsenter, forbruk og likestrømskabler" av 14. april 2015 samt telefonsamtale med deres Guro Landsend Henriksen angående en noe utsatt høringsfrist.

Energi Norge er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for norsk kraftnæring, som er tilknyttet NHO. Vi representerer ca. 280 bedrifter som produserer, transporterer og selger strøm og varme. Energi Norge representerer gjennom sine medlemsbedrifter nesten all norsk kraftproduksjon, 95 % av kraftkundene og over 90 % av nettkundene.

Energi Norge vil gjennom medlemmers deltagelse i ulike referansegrupper og vår og deltagelse i bransjerådet for nettkoder gå dypt inn i forståelsen av de ulike kodene; det har vi bare i begrenset grad gjort til nå. Vi ønsker likevel å gi departementet innspill som kan være nyttige i komitologiprosessen, og siden dette er en prosess som strekker over tid, gir vi gjerne også innspill fremover mot høsten på temaer som er viktig for det norske kraftsystemet.

Hovedbudskap

Vår forståelse av prosessen er at en del krav i kodene vil være "absolutte", mens andre krav i større grad vil overlates til nasjonale myndigheter å utforme. Komitologiprosessen vil kunne avgjøre hvilke krav som er absolutte og hvilke som overlates til nasjonale myndigheter.

I utgangspunktet ønsker Energi Norge at det åpnes for nasjonale tilpasningsmuligheter på områder hvor de nasjonale systemene er så forskjellige at harmonisering ikke er samfunnsøkonomisk rasjonelt. En slik nasjonal tilpasningsmulighet forutsetter gode prosesser i Norge, hvor kraftbransjen får reell innflytelse på utformingen og hvor myndighetene (OED og NVE) også ivaretar helheten. Eksempelvis sier Statnett i sitt forslag til plan av 8. april 2015 at vurderinger av prosessuelle og juridiske forhold som går ut over de tekniske vurderingene, etter diskusjon i referansegruppene, skal legges frem for diskusjon i OEDs juristgruppe for nettkoder, bestående av jurister fra NVE, OED og Statnett. I sitt brev av 7. mai 2015 til Statnett sier NVE at de ser for seg at Statnett melder behov for avklaringer rundt juridiske spørsmål til NVE, som igjen vil vurdere behovet for å kalle inn til møte i bransjerådet. NVEs presisering er etter vår oppfatning en akseptabel løsning forutsatt at bransjeorganisasjonene/aktørene involveres i slike vurderinger på et tidlig tidspunkt. Det kan i denne sammenheng være hensiktsmessig å møtes i et mindre fora hvor bransjen er representert.

Ett eksempel på hvor forskjellig slike regler kan slå ut, er "Fault Ride Through" kravene, som også i dagens FIKS er et problem spesielt for vannkraftgeneratorer som ikke er knyttet opp mot sentralnettet. H-faktoren, som er et uttrykk for tregghetskonstanten, ligger for vannkraftgeneratorer i området 2.5-3. I eksemplet Lysebotn 2 med tilknytning til 132 kV, krevde "Fault Ride Through" kravene, dersom de skulle oppfylles, en tregghetskonstant på om lag 7 – og følgelig krav om å montere svinghjul på turbinene. En betydelig og unødvendig merkostnad hvis kravene gjennomføres i norsk regelverk.

For elvekraftverk er disse kravene også problematiske og kan virke sterkt fordyrende, ikke minst dersom det skal være mulig å stille skjerpede krav fra systemansvarlig i etterkant. Et "slikt" krav er ikke relevant for norske forhold i og med at det spesifiserer krav til aggregatene om å ikke å bli frakoplet nettet i feilsituasjoner. Norske vannkraftanlegg vil ha langt kortere oppstartstider enn termiske anlegg på kontinentet, og det er derfor etter vår oppfatning grunn til å stille spørsmål ved kravet for Norges del.

Vår forståelse er at kodene delvis åpner for at de kan gis tilbakevirkende kraft. Dette er svært uheldig ettersom det blir svært kostnadsdrivende og skaper stor økonomisk usikkerhet for aktørene.

Energi Norge vil som nevnt delta i det arbeidet NVE har igangsatt og er nå i ferd med å plukke ut representanter til de ulike referansegruppene. Disse er foreløpig ikke på plass. Så snart dette er gjort, og arbeidet er i gang – vil vi forsøke å formidle viktige innspill til departementet.

Noen spesifikke kommentarer

Det er fremkommet en usikkerhet knyttet til om grensen på 110 kV som er benyttet i RfG kan medføre at nettselskap med 132 kV fordelingsnett (regionalnett) kan bli klassifisert og bli stilt krav til som TSOer, se tidligere materiale oversendt til departementet. I den sammenheng kan det bli krav om at Statnett må overta dette nettet, noe vi tror er svært uheldig både for DSOene det gjelder, men også Statnett. Vi ber om at departementet ser nøye på dette. Vi bidrar gjerne med innspill.

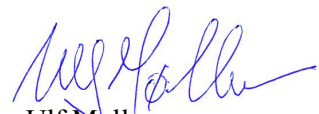
Når det gjelder nettkodene for HVDC, registrerer vi blant annet at det er ulike tekniske krav for konvertere i Norden og Europa (article 20), dvs. at konvertere i Europa skal tåle spenningsfall til 85 % mens i Norden 90 %. Vår forståelse av det er at det da stilles høyere krav til spenningsstabilitet for våre medlemmer i forhold til øvrige aktører i Europa, uten at de blir godtgjort for dette (se nedenfor) Dette er et område hvor det ikke bør åpnes for nasjonal tilpasning ettersom det er grensekryssende anlegg og derfor bør være gjenstand for harmonisering. Det er derfor overraskende at Kommisjonen åpner opp for forskjellsbehandling i slike saker.

Avslutningsvis vil vi understreke at det er viktig at aktørene får en sterk og tydelig rolle i regelverksutviklingen og nasjonal implementering og at alle tjenester, så langt mulig, skal tilbys til systemet basert på markedsmessige prinsipper og godtgjøres de som leverer dem. Det ville også være nyttig om departementet kunne gi oss en status for implementeringen av eldirektiv 3 og eventuelle avhengigheter mellom denne og nettkodene, det ville kunne lette vårt arbeid.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Einar Westre
Direktør Nett og marked

Ulf Møller
Næringspolitisk rådgiver